

ET

ET

ET

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel, ...
C

Eelnõu

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr .../...,

[kuupäev],

millega muudetakse komisjoni määrust (EÜ) nr 1702/2003, millega nähakse ette õhusõidukite ja nendega seotud toodete, osade ja seadmete lennukõlblikkuse ja keskkonnaohutuse sertifitseerimise ning projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifitseerimise rakenduseeskirjad

(EMPs kohaldatav tekst)

Eelnõu

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr .../...,

[kuupäev],

millega muudetakse komisjoni määrust (EÜ) nr 1702/2003, millega nähakse ette õhusõidukite ja nendega seotud toodete, osade ja seadmete lennukõlblikkuse ja keskkonnaohutuse sertifitseerimise ning projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifitseerimise rakenduseeskirjad

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 2008. aasta määrust (EÜ) nr 216/2008, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ, määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning direktiiv 2004/36/EÜ¹ (edaspidi „almäärus”), ning eriti selle artikli 5 lõiget 5,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 1592/2002 asendamisel määrusega (EÜ) nr 216/2008 täiendati lennukõlblikkuse artiklit 5 nii, et tüübisertifitseerimise rakenduseeskirjad sisaldavad ka kasutamissobivuse hindamise elemente.
- (2) Euroopa Lennundusohutusamet (edaspidi „amet”) pidas vajalikuks esitada ettepanek komisjoni määruse (EÜ) nr 1702/2003 muutmiseks, et amet saaks tüübisertifitseerimisel heaks kiita kasutamissobivuse andmeid.
- (3) Käesolevas määruses sätestatud meetmed põhinevad Euroopa Lennundusohutusameti arvamusel², mis esitati kooskõlas määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 17 lõike 2 punktiga b ja artikli 19 lõikega 1.
- (4) Käesolevas määruses sätestatud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 65 lõike 3 kohaselt asutatud Euroopa Lennundusohutusameti komitee arvamusega³.
- (5) Seetõttu tuleb komisjoni määrust (EÜ) nr 1702/2003 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 1702/2003 muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 1 lõikele 2 lisatakse järgmine punkt i:

„i) Euroopa Liidu käitaja – käitaja, kelle peamine tegevuskoht on liikmesriigis.”

¹ ELT L 79, 19.3.2008, lk 1.

² Arvamus 06/2008.

³ (Avaldamisel.)

2. Lisatakse artikkel 2f:

„Artikkel 2f

Kasutamissobivuse andmed

1. Enne selle määruse jõustumist välja antud õhusõiduki tüübisertifikaadi omanik, kes kavatseb tarnida uue õhusõiduki Euroopa Liidu käitajale selle määruse jõustumiskuupäeval või pärast seda, peab hankima heakskiidu vastavalt osa 21 punktile 21A.21(e), välja arvatud volitatud lennundustehniliste töötajate tüübipädevuse koolituse minimaalne õppekava ja imitaatori(te) objektiivset kvalifitseerimist toetavad õhusõiduki valideerimise lähteandmed. Heakskiit tuleb hankida kahe aasta jooksul pärast selle määruse jõustumist või enne seda, kui Euroopa Liidu käitaja hakkab õhusõidukit käitama, sõltuvalt sellest, kumb on hilisem. Kasutamissobivuse andmed võivad piirduda tarnitava mudeliga.
 2. Õhusõiduki tüübisertifikaadi taotleja, kes esitas taotluse enne selle määruse jõustumist ja kes ei ole saanud tüübisertifikaati enne selle määruse jõustumist, peab hankima heakskiidu vastavalt osa 21 punktile 21A.21(e), välja arvatud volitatud lennundustehniliste töötajate tüübipädevuse koolituse minimaalne õppekava ja imitaatori(te) objektiivset kvalifitseerimist toetavad õhusõiduki valideerimise lähteandmed. Heakskiit tuleb hankida kahe aasta jooksul pärast selle määruse jõustumist või enne seda, kui Euroopa Liidu käitaja hakkab õhusõidukit käitama, sõltuvalt sellest, kumb on hilisem. EASA kiidab täiendava kontrollimiseta heaks lennutegevuse hindamise nõukogu (OEB) asutuste tehtud vastavuskontrolli järeldused, mille on korraldanud Ühinenud Lennuametid (JAA) või EASA enne selle määruse jõustumist.
 3. Lennutegevuse hindamise nõukogu aruanded, mis on välja antud vastavalt JAA menetlustele või amet enne selle määruse jõustumist, loetakse kasutamissobivuse andmeteks, mis on heaks kiidetud vastavalt osa 21 punktile 21A.21(e), ja need loetakse vastava tüübisertifikaadi osaks. Andmed märgitakse kohustuslike või soovituslike andmetena vastavalt ameti välja antud kohaldatavatele sertifitseerimistingimustele.
 4. Kasutamissobivuse andmeid sisaldava tüübisertifikaadi omanikud peavad kahe aasta jooksul pärast selle määruse jõustumist saama vastavalt oma projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadile või alternatiivse menetlusega projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadile sellise täienduse heakskiidu, et see sisaldab ka kasutamissobivuse andmeid.”
3. Komisjoni määruse (EÜ) nr 1702/2003 lisa (osa 21) muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisas sätestatule.

Artikkel 2

Jõustumine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Erandina punktist 1 ei ole osa 21 alajaod D ja E tüübisertifikaadi muudatuse heakskiidu taotlejatele ega täiendava tüübisertifikaadi taotlejatele kohustuslikud kuni kolm aastat pärast selle määruse jõustumist.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, XXXX.

Komisjoni nimel
[...]
president

Komisjoni määruse (EÜ) nr 1702/2003 lisa (osa 21) muudetakse järgmiselt.

1. Punkti 21A.14(b) punkt 4 asendatakse järgmisega:
„4. mootor või propeller, millel on mootorpurilennukite kohaldatavatele sertifitseerimistingimustele vastav tüübisertifikaat, või”
2. Punktile 21A.15 lisatakse järgmine punkt d:
„d) Õhusõiduki tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi taotlus peab sisaldama või täiendatakse pärast esmast taotlemist sisaldama kasutamissobivuse andmete heakskiidu taotlust, mis sisaldab järgmist, nagu asjakohane:
 1. piloodi tüübipädevuse koolituse minimaalne õppekava, sh tüübipädevuse määratlus;
 2. piloodi tüübikinnituse koolitusega seotud imitaatori(te) objektiivset kvalifitseerimist toetavate õhusõiduki valideerimise lähteandmete ulatuse määratlus või nende ajutiseks kvalifitseerimiseks vajalikud esialgsed andmed;
 3. volitatud lennundustehniliste töötajate tüübipädevuse koolituse minimaalne õppekava, sh tüübipädevuse määratlus;
 4. tüübi või variandi määratlus salongitöötajate jaoks ja tüübikohased andmed salongitöötajate koolitamiseks;
 5. minimaalvarustuse üldloetelu ja
 6. muud tüübipõhised kasutamissobivuse elemendid.”
3. Punkt 21A.16 asendatakse järgmisega:
„21A.16A Sertifitseerimistingimused
Amet annab vastavalt algmääruse artiklile 19 välja sertifitseerimistingimused, sh kasutamissobivuse andmete sertifitseerimistingimused, kui standardid, mille abil näidata toodete, osade ja seadmete vastavust algmääruse I, III ja IV lisa asjakohastele olulistele nõuetele. Need tingimused peavad olema piisavalt üksikasjalikud ja konkreetsed, et selgitada taotlejatele, mis tingimustel sertifikaate välja antakse, muudetakse või täiendatakse.”
4. Punkt 21A.16B asendatakse järgmisega:
„21A.16B Eritingimused
a) Amet näeb tootele ette konkreetsed üksikasjalikud tehnilised nõuded ehk eritingimused, kui seonduvad sertifitseerimistingimused ei sisalda toote kohta piisavaid või asjakohaseid ohutusstandardeid, sest:
 1. tootel on uued või ebatavalised konstruktsiooniomadused võrreldes konstrueerimispõhimõtetega, millel kohaldatavad sertifitseerimistingimused põhinevad, või
 2. toote kavandatav kasutus on ebatavaline või
 3. muude samalaadsete toodete kasutamisel või samalaadsete konstruktsiooniomadustega toodetega saadud kogemused on näidanud, et võib tekkida ohuolukord.

- b) Eritingimused sisaldavad ohutusstandardeid, mida amet peab vajalikuks, et kehtestada ohutustase, mis vastab kohaldatavates sertifitseerimistingimustes kehtestatud tasemele.”

5. Punkt 21A.17 asendatakse järgmisega:

„21A.17A Tüübisertifitseerimise alus

- a) Tüübisertifitseerimise alus, millest peab tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmiseks teatama, koosneb järgmisest:
1. ameti kehtestatud kohaldatavad sertifitseerimistingimused, mis kehtivad sertifikaadi taotluse kuupäeval, välja arvatud juhul, kui:
 - i) amet on määranud teisiti või
 - ii) taotleja soovib või punktide c ja d alusel nõutakse vastavust hiljem jõustuvatele muudatustele.
 2. Vastavalt punktile 21A.16B(a) ette nähtud mis tahes eritingimused.
- b) Suurte lennukite ja suurte tiivikõhusõidukite tüübisertifikaadi taotlus kehtib viis aastat ja muude tüübisertifikaatide taotlused kolm aastat, välja arvatud juhul, kui taotleja näitab taotlemise ajal, et toode vajab projekteerimiseks, väljaarendamiseks ja katsetamiseks pikemat aega ning amet on sellega nõus.
- c) Kui punktis b sätestatud ajavahemiku jooksul ei ole tüübisertifikaati välja antud või on selge, et seda välja ei anta, võib taotleja:
1. esitada uue tüübisertifikaadi taotluse ja täita punkti a kõik sätted, mida kohaldatakse algse taotluse suhtes, või
 2. taotleda algse taotluse pikendamist ja täita kohaldatavad sertifitseerimistingimused, mis kehtivad taotleja valitud kuupäeval, mis ei tohi olla varasem kui kuupäev, mis eelneb tüübisertifikaadi väljaandmisele punktis b sätestatud esmase taotluse esitamise tähtajale.
- d) Kui taotleja otsustab järgida sertifitseerimistingimuste muudatust, mis jõustub pärast tüübisertifitseerimise taotluse esitamist, peab ta täitma ka kõik muud muudatused, mis ameti arvates kõnealuse muudatusega otseselt seonduvad.”

6. Lisatakse punkt 21A.17B:

„21A.17B Kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alus

- a) Amet teatab taotlejale kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise aluse. See koosneb järgmisest:
1. kasutamissobivuse andmete kohaldatavad sertifitseerimistingimused, mis on välja antud vastavalt punktile 21A.16A ja kehtivad taotluse või taotluse lisa esitamise kuupäeval, välja arvatud juhul, kui:
 - i) amet kiidab heaks muul viisil algmääruse I, III ja IV lisa asjakohaste olulistele nõuetele vastavuse tõendamise või
 - ii) taotleja nõustub täitma hiljem jõustuvaid muudatusi;
 2. vastavalt punktile 21A.16B(a) ette nähtud mis tahes eritingimused.

- b) Kui taotleja otsustab järgida sertifitseerimistingimuste muudatust, mis jõustub pärast tüübisertifitseerimise taotluse esitamist, peab ta täitma ka kõiki muid muudatusi, mis ameti arvates seonduvad otseselt kõnealuse muudatusega.”

7. Punkt 21A.20 asendatakse järgmisega:

„21A.20 Vastavus tüübisertifitseerimise alusele, kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele

- a) Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi taotleja peab näitama vastavust kohaldatavale tüübisertifitseerimise alusele, kohaldatavale kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele ning esitama ametile selle näitamise vahendid.
- b) Taotleja kinnitab, et ta on näidanud vastavust kõikidele kohaldatavatele tüübisertifitseerimise alustele, kohaldatavatele kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alustele ja keskkonnakaitsenõuetele.
- c) Kui taotlejal on asjakohane projekteerimisorganisatsiooni sertifikaat, esitab ta punktis b nimetatud deklaratsiooni kooskõlas alajao J sätetega.”

8. Punktis 21A.21 asendatakse punkt b ja punkti c alapunkt 1 ning lisatakse punktid e ja f:

„b) esitanud punktis 21A.20(b) nimetatud deklaratsiooni ja

c) näidanud, et:

1. sertifitseerimisele kuuluv toode vastab kohaldatavale tüübisertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele, mis on määratletud kooskõlas punktidega 21A.17A ja 21A.18;
- e) Õhusõiduki tüübisertifikaadi korral on näidatud, et kasutamissobivuse andmed vastavad kohaldatavale kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alusele, mis on määratletud kooskõlas punktiga 21A.17B.
- f) Erandina punktist e võidakse õhusõiduki tüübisertifikaat välja anda, enne kui vastavus kohaldatava kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alusega on näidatud. Sellisel juhul kehtib tüübisertifikaat tingimusel, et taotleja tõendab kohaldatava kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alusega vastavuse, enne kui koolitusorganisatsioon või Euroopa Liidu käitaja peab neid andmeid kasutama. Erandina punktist 21A.20 peab punktis b viidatud deklaratsioon sisaldama kuupäeva, mis ajaks vastavus näidatakse.”

9. Punkt 21A.23 asendatakse järgmisega:

„21A.23 Piiratud tüübisertifikaadi väljaandmine

a) Õhusõiduki puhul, mis ei vasta punkti 21A.21(c) sätetele, on taotlejal õigus ameti väljaantavale piiratud tüübisertifikaadile pärast seda, kui ta:

1. vastab ameti kehtestatud asjakohasele tüübisertifitseerimise alusele, tagades õhusõiduki kavandatud kasutuse piisava ohutuse, ja kohaldatavatele keskkonnakaitsenõuetele;
2. on selgesõnaliselt väljendanud, et ta on valmis täitma punkti 21A.44;
3. õhusõiduki piiratud tüübisertifikaadi korral on näidatud, et kasutamissobivuse andmed vastavad kohaldatavale kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alusele, mis on määratletud kooskõlas punktiga 21A.17B.

- b) Erandina punkti a alapunktist 3 võib taotleja teha avalduse, et kohaldatavate kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alusega vastavus kuulutatakse välja pärast piiratud tüübisertifikaadi väljaandmist, kuid enne seda, kui koolitusorganisatsioon või Euroopa Liidu käitaja peab kasutamissobivuse andmeid kasutama.
- c) Õhusõidukile paigaldatud mootori või propelleri või mõlema puhul peab olema:
1. käesoleva määruse kohaselt väljaantud või määratud tüübisertifikaat või
 2. näidatud vastavus õhusõiduki ohutu lennu tagamiseks vajalikele sertifitseerimistingimustele.”
10. Punktis 21A.31(a) asendatakse punkt 3 järgmisega:
- „3. jätkuva lennukõlblikkuse tagamise juhendite heakskiidetud lennukõlblikkuse piirangute jaotisest, mis on määratletud kohaldatavates sertifitseerimistingimustes, ja”
11. Punktis 21A.33 asendatakse punkt a järgmisega:
- „a) Taotleja peab korraldama kõik vajalikud kontrollimised ja katsed, et näidata vastavust kohaldatavale tüübisertifitseerimise alusele, kohaldatavale kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele.”
12. Punkt 21A.41 asendatakse järgmisega:
- „21A.41 Tüübisertifikaat**
- Loetakse, et nii tüübisertifikaat kui ka piiratud tüübisertifikaat hõlmavad tüübiprojekti, kasutuspiiranguid, tüübisertifikaadi lennukõlblikkuse ja heitmete andmelehte, kohaldatavat tüübisertifitseerimise alust ja keskkonnakaitsenõudeid, millele vastavust amet jäädvustab, ning muid kohaldatavates sertifitseerimistingimustes ja keskkonnakaitsenõuetes tootele ettenähtud tingimusi või piiranguid. Nii õhusõiduki tüübisertifikaat ja kui ka piiratud tüübisertifikaat hõlmavad lisaks kohaldatavat kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alust, kasutamissobivuse andmeid ja müra tüübisertifitseerimise andmelehte. Mootori tüübisertifitseerimise andmeleht hõlmab heitenõuete täitmise andmeid.”
13. Punktis 21A.44 asendatakse punkt a järgmisega:
- „a) võtab endale punktides 21A.3, 21A.3B, 21A.4, 21A.55, 21A.57, 21A.61 ja 21A.62 ettenähtud kohustused; selleks jätkab ta punktile 21A.14 vastavate kõlblikkusnõuete täitmist ja”
14. Punkt 21A.55 asendatakse järgmisega:
- „21A.55 Andmete säilitamine**
- Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi omanik hoiab asjaomast projekteerimisteavet ning jooniseid ja katseprotokolle, sealhulgas katsetatud toote kontrolliprotokolle, ametile kättesaadavana ja säilitab neid andmaks vajalikku teavet toote jätkuva lennukõlblikkuse, jätkuva kasutamissobivuse ja kohaldatavatele keskkonnakaitsenõuetele vastavuse tagamiseks.”
15. Punkt 21A.57 asendatakse järgmisega:
- „21A.57 Käsiraamatud**
- Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi omanik koostab, säilitab ja ajakohastab kõikide kohaldatava tüübisertifitseerimise aluse, kohaldatava kasutamissobivuse andmete

sertifitseerimise aluse ja keskkonnakaitsenõuetega nõutavate käsiraamatute originaalid ning esitab taotluse korral ametile nende koopiad.”

16. Lisatakse punkt 21A.62:

„21A.62 Kasutamissobivuse andmete kättesaadavus

Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi omanik teeb kättesaadavaks:

- a) õhusõiduki kõigile teadaolevatele Euroopa Liidu käitajatele vähemalt ühe komplekti kõigist kasutamissobivuse andmetest, mis on koostatud vastavalt kohaldatavale kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alusele, enne kui koolitusorganisatsioon või Euroopa Liidu käitaja peab kasutamissobivuse andmeid kasutama, ja
- b) õhusõiduki kõigile teadaolevatele Euroopa Liidu käitajatele mis tahes kasutamissobivuse andmete muudatused ja
- c) taotluse korral eespool punktide a ja b asjakohased andmed:
 1. pädevale asutusele, mis vastutab selle kasutamissobivuse andmete komplekti ühe või mitme elemendi vastavuse kontrollimise eest, ja
 2. igale isikule, kes peab järgima selle kasutamissobivuse andmete komplekti ühte või mitut elementi.”

17. Punkt 21A.90 asendatakse järgmisega:

„21A.90 Reguleerimisala

Käesoleva alajaoga kehtestatakse tüübisertifikaatides tehtavate muudatuste heakskiitmise menetlus ning kõnealuste heakskiitude taotlejate ja omanike õigused ja kohustused. Käesolevas alajaos mainitavad tüübisertifikaadid tähendavad tüübisertifikaate ja piiratud tüübisertifikaate.”

18. Punkt 21A.91 asendatakse järgmisega:

„21A.91 Tüübisertifikaadi muudatuste liigitus

Tüübisertifikaadi muudatused liigitatakse väheolulisteks ja olulisteks. „Väheoluline muudatus” on muudatus, millel ei ole märkimisväärset mõju toote massile, tasakaalule, konstruktsiooni tugevusele, töökindlusele, kasutusomadustele, mürale, kütuse väljalaskele lennul, heitgaasidele, kasutamissobivuse andmetele ega muudele toote lennukõlblikkust mõjutavatele näitajatele. Ilma et see piiraks punkti 21A.19 kohaldamist, loetakse käesolevas alajaos kõiki muid muudatusi „olulisteks muudatusteks”. Olulised muudatused kiidetakse heaks vastavalt punktile 21A.95 ja väheolulised vastavalt punktile 21A.97 ning märgistatakse asjakohaselt.”

19. Punkt 21A.92 asendatakse järgmisega:

„21A.92 Kõlblikuskriteeriumid

- a) Üksnes tüübisertifikaadi omanik võib taotleda tüübisertifikaadi olulise muudatuse heakskiitmist vastavalt käesoleva alajaole; kõik teised peavad tüübisertifikaadi olulist muudatust taotlema vastavalt alajaole E.
- b) Iga füüsiline või juriidiline isik võib taotleda tüübisertifikaadi väheolulise muudatuse heakskiitmist vastavalt käesolevale alajaole.”

20. Punkt 21A.93 asendatakse järgmisega:

„21A.93 Taotlemine

Tüübisertifikaadi muudatuse heakskiitmise taotlus tehakse ameti kehtestatud vormis ja viisil ning see sisaldab järgmist:

- a) muudatuse kirjeldus, milles määratletakse:
 1. kõik tüübisertifikaadi ja heakskiidetud käsiraamatute osad, mida muudatus mõjutab, ning
 2. sertifitseerimistingimused ja keskkonnakaitsenõuded, millele muudatus peab vastama kooskõlas punktiga 21A.101;
- b) võimalike uute ülevaatuste andmed, mis peavad näitama muudetud toote vastavust kohaldatavatele sertifitseerimistingimustele ja keskkonnakaitsenõuetele;
- c) kui muudatus mõjutab kasutamissobivuse andmeid, siis taotlus peab sisaldama või see tuleb pärast algset taotlemist täiendada sisaldama kasutamissobivuse andmete vajalikke muudatusi.”

21. Punkt 21A.95 asendatakse järgmisega:

„21A.95 Väheolulised muudatused

Tüübisertifikaadi väheolulised muudatused liigitab ja kiidab heaks kas:

- a) amet või
- b) nõuetekohaselt sertifitseeritud projekteerimisorganisatsioon ametiga kokkulepitud menetluse kohaselt.”

22. Punkt 21A.97 asendatakse järgmisega:

„21A.97 Olulised muudatused

- a) Olulise muudatuse heakskiitmise taotleja:
 1. esitab ametile põhjendavad andmed ja kirjeldavad andmed, mis tuleb lisada tüübiprojektile;
 2. näitab, et muudetud toode vastab punktis 21A.101 täpsustatud kohaldatavatele sertifitseerimistingimustele, sh kohaldatavatele kasutamissobivuse andmetele ja keskkonnakaitsenõuetele;
 3. kinnitab, et ta on näidanud vastavust kohaldatavale tüübisertifitseerimise alusele ja kohaldatavale kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alusele ning keskkonnakaitsenõuetele, ning esitab ametile andmed, millel kinnitus põhineb, ja
 4. kui taotlejal on asjakohane projekteerimisorganisatsiooni sertifikaat, esitab ta alapunktis a3 sätestatud deklaratsiooni vastavalt alajao J sätetele;
 5. täidab punkti 21A.33 ja vajaduse korral punkti 21A.35 nõudeid.
- b) Tüübisertifikaadis tehtava olulise muudatuse heakskiit on piiratud nende konkreetsete tüübiprojekti konfiguratsioonidega, milles muudatus tehakse.”

22. Punkt 21A.101 asendatakse järgmisega:

„21A.101 Kohaldatavate sertifitseerimistingimuste ja keskkonnakaitsenõuete määratlemine

- a) Tüübisertifikaadis tehtava muudatuse taotleja peab näitama, et muudetud toode vastab sertifitseerimistingimustele, mida kohaldatakse muudetud toote suhtes ja mis

kehtivad muudatuse taotlemise kuupäeval, ning punktis 21A.18 sätestatud kohaldatavatele keskkonnakaitsenõuetele.

- b) Erandina punktist a võib taotleja näidata, et muudetud toode vastab punktis a määratletud sertifitseerimistingimuste ja muude ameti arvates otseselt seonduvate sertifitseerimistingimuste varasemale muudatusele. Varem muudetud sertifitseerimistingimusi ei või siiski eelistada nende sertifitseerimistingimustega võrreldes, millele tüübisertifikaadis on viidatud. Taotleja võib näidata vastavust sertifitseerimistingimuste varasemale muudatusele järgmistel juhtudel:
1. Muudatuse puhul, mida amet ei pea oluliseks. Konkreetse muudatuse olulisuse kindlaksmääramisel võtab amet arvesse kõiki eelnevaid asjakohaseid konstruktsioonimuudatusi ja kõiki toote tüübisertifikaati kuuluvate kohaldatavate sertifitseerimistingimuste seonduvaid muudatusi. Muudatusi, mis vastavad ühele järgmistest kriteeriumidest, loetakse automaatselt olulisteks:
 - i) üldist konfiguratsiooni või konstruktsioonipõhimõtteid ei ole säilitatud;
 - ii) muudetava toote sertifitseerimiseks kasutatud eeldused enam ei kehti.
 2. Iga ala, süsteemi, osa või seadme puhul, mida muudatus ameti arvates ei mõjuta.
 3. Iga ala, süsteemi, osa või seadme puhul, mida muudatus mõjutab ja mille puhul amet leiab, et vastavus punktis a kirjeldatud sertifitseerimistingimustele ei mõjutaks olulisel määral muudetud toote ohutustaset või ei oleks praktiline.
- c) Kuni 2722 kg suurima massiga õhusõiduki (v.a tiivikõhusõiduk) või kuni 1361 kg suurima massiga mitteturbiinmootoriga tiivikõhusõiduki muudatuse taotleja võib näidata, et muudetav toode vastab tüübisertifikaadis viitena sisalduvale tüübisertifitseerimise alusele. Kui amet siiski leiab, et muudatus on mõnes valdkonnas oluline, võib ta nõuda vastavust taotluse kuupäeval kehtivale tüübisertifikaadis viitena sisalduva tüübisertifitseerimise aluse muudatusele ja ameti arvates otseselt seonduvale sertifitseerimistingimusele, välja arvatud juhul, kui ta leiab, et vastavus kõnealusele muudatusele või sertifitseerimistingimusele ei mõjutaks olulisel määral muudetud toote ohutustaset või ei oleks praktiline.
- d) Kui amet leiab, et muudatuse taotlemise kuupäeval kehtivad sertifitseerimistingimused ei sätesta kavandatava muudatuse jaoks piisavaid standardeid, peab taotleja täitma ka eritingimused ja selliste eritingimuste muudatused, mis on ette nähtud punkti 21A.16B sätetega, et tagada ohutustase, mis vastaks muudatuse taotluse kuupäeval kehtivate sertifitseerimistingimustega kehtestatud tasemele.
- e) Suure lennuki ja suure tiivikõhusõiduki tüübisertifikaadi muudatuse taotlus kehtib viis aastat ja muude tüübisertifikaatide muudatuse taotlus kolm aastat. Kui muudatus ei ole heaks kiidetud või on selge, et seda käesolevas alapunktis sätestatud tähtajaks heaks ei kiideta, võib taotleja:
1. esitada uue tüübisertifikaadi muutmise taotluse ja täita kõik punkti a sätteid, mida kohaldatakse algse muutmise taotluse suhtes, või
 2. taotleda algse taotluse pikendamist ja täita punkti a sätteid, mis kehtivad taotluse kuupäeval, mille on valinud taotleja ja mis ei tohi olla varasem kui

kuupäev, mis eelneb muudatuse heakskiidu kuupäevale käesolevas punktis sätestatud esmase muudatuse taotluse esitamise tähtjaks.

- f) Kui õhusõiduki tüübisertifikaadi muudatuse taotlus sisaldab või seda täiendatakse pärast esmast taotlemist sisaldama kasutamissobivuse andmete muudatusi, siis kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alus määratakse vastavalt käesoleva punkti punktidele a–d.”

23. Punkt 21A.103 asendatakse järgmisega:

„21A.103 Heakskiidu andmine

- a) Taotlejal on õigus saada ametilt tüübisertifikaadis tehtavale muudatusele heakskiit pärast seda, kui ta on:
1. esitanud punktis 21A.97(a)(3) nimetatud deklaratsiooni ja
 2. näidanud, et:
 - i) muudetud toode vastab punktis 21A.101 täpsustatud kohaldatavatele sertifitseerimistingimustele ja keskkonnakaitsenõuetele;
 - ii) mis tahes täitmata jäänud lennukõlblikkussätted on kompenseeritud teguritega, mis tagavad samaväärse ohutustaseme, ja
 - iii) ükski näitaja ega omadus ei muuda seda sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires ohtlikuks;
 3. kasutamissobivuse andmeid mõjutava muudatuse korral on näidanud, et kasutamissobivuse andmete vajalikud muudatused vastavad punktis 21A.101(f) täpsustatud kohaldatavale kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alusele.
 4. Erandina punktist 3 võidakse õhusõiduki oluline muudatus kiita heaks, enne kui vastavus kohaldatava kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alusele on näidatud. Sellisel juhul kehtib heakskiit tingimusel, et taotleja tõendab kohaldatava kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alusele vastavuse, enne kui koolitusorganisatsioon või Euroopa Liidu käitaja peab neid andmeid kasutama. Erandina punktist 21A.97 peab punktis 1 viidatud deklaratsioon sisaldama kuupäeva, mis ajaks vastavus näidatakse.
- b) Tüübisertifikaadi väheoluline muudatus kiidetakse vastavalt punktile 21A.95 heaks üksnes juhul, kui on näidatud, et muudetud toode vastab punktis 21A.101 täpsustatud kohaldatavatele sertifitseerimistingimustele.”

24. Punkt 21A.105 asendatakse järgmisega:

„21A.105 Andmete säilitamine

Taotleja hoiab iga muudatuse kohta asjakohast projekteerimisteavet ning jooniseid ja katseprotokolle, sealhulgas katsetatud muudetud toote kontrolliprotokolle, ametile kättesaadavana ja säilitab neid andmaks vajalikku teavet muudetud toote jätkuva lennukõlblikkuse, kasutamissobivuse andmete jätkuva kehtivuse ja kohaldatavatele keskkonnakaitsenõuetele vastavuse tagamiseks.”

25. Punkt 21A.107(a) asendatakse järgmisega:

- „a) Tüübisertifikaadis tehtava väheolulise muudatuse heakskiidu omanik koostab selle toote, milles tehakse väheoluline muudatus, jätkuva lennukõlblikkuse tagamise juhendite võimalikest asjakohastest variantidest vähemalt ühe koopia kooskõlas kohaldatava tüübisertifitseerimise alusega ja esitab selle kõikidele teadaolevatele ühe

või mitme väheolulist muudatust sisaldava õhusõiduki, mootori või propelleri omanikele toote edastamisel või asjaomase õhusõiduki esimese lennukõlblikkussertifikaadi väljaandmisel, olenevalt sellest, kumb toimub hiljem, ja teeb seejärel kõnealused juhendite variandid taotluse korral kättesaadavaks kõikidele teistele isikutele, kes peavad täitma juhendite mis tahes tingimust.”

26. Lisatakse punkt 21A.108:

„21A.108 Kasutamissobivuse andmete kättesaadavus

Kasutamissobivuse andmeid mõjutava muudatuse korral teeb väheolulise muudatuse heakskiidu omanik kättesaadavaks:

- a) muudetud õhusõiduki kõigile teadaolevatele Euroopa Liidu käitajatele vähemalt ühe komplekti kasutamissobivuse andmete muudatustest, mis on koostatud vastavalt kohaldatavale kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alusele, enne kui koolitusorganisatsioon või Euroopa Liidu käitaja peab kasutamissobivuse andmeid kasutama, ja
- b) muudetud õhusõiduki kõigile teadaolevatele Euroopa Liidu käitajatele mis tahes muud kasutamissobivuse andmete muudatused ja
- c) taotluse korral eespool punktide a ja b muudatuste asjakohased osad:
 1. pädevale asutusele, mis vastutab mõjutatud kasutamissobivuse andmete komplekti ühe või mitme elemendi vastavuse kontrollimise eest, ja
 2. igale isikule, kes peab järgima selle kasutamissobivuse andmete komplekti ühte või mitut elementi.”

27. Punkt 21A.109 asendatakse järgmisega:

„21A.109 Kohustused ja EPA-märgistus

Tüübisertifikaadi väheolulise muudatuse heakskiidu omanik:

- a) võtab endale punktides 21A.4, 21A.105, 21A.107 ja 21A.108 ettenähtud kohustused ja
- b) täpsustab vastavalt punktile 21A.804(a) märgistuse, sealhulgas tähed EPA (*European Part Approval*).”

28. Punkt 21A.111 asendatakse järgmisega:

„21A.111 Reguleerimisala

Käesoleva alajaoga kehtestatakse tüübisertifikaatides täiendava tüübisertifitseerimismenetluse alusel tehtavate oluliste muudatuste heakskiitmise menetlus ning tüübisertifikaadi taotlejate ja omanike õigused ja kohustused.”

29. Punkt 21A.113(b) asendatakse järgmisega:

„b) Täiendava tüübisertifikaadi taotlus sisaldab punktiga 21A.93 nõutavaid kasutamissobivuse andmete kirjeldusi, andmeid ja muudatusi. Lisaks sisaldab taotlus tõendust, et teave, millel andmed põhinevad, on kas taotleja omavahendite või tüübisertifikaadi omanikuga sõlmitud kokkuleppe alusel piisav.”

30. Punktis 21A.118A asendatakse punkti a alapunkt 1 järgmisega:

„1. mis on sätestatud punktides 21A.3, 21A.3B, 21A.4, 21A.105, 21A.119, 21A.120A ja 21A.120B;”

31. Punkt 21A.119 asendatakse järgmisega:

„21A.119 Käsiraamatud

Täiendava tüübisertifikaadi omanik koostab, säilitab ja ajakohastab kõikide selliste käsiraamatute variantide originaalid, mida nõutakse kohaldatava tüübisertifitseerimise aluse, kohaldatava kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise aluse ja keskkonnakaitseõuetega ja mis on vajalikud täiendava tüübisertifikaadi kohaselt tehtud muudatuste hõlmamiseks, ja esitab taotluse korral ametile nende koopiaid.”

32. Punkti 21A.120 pealkiri asendatakse järgmisega:

„21A.120A Jätkuva lennukõlblikkuse tagamise juhendid”

33. Lisatakse punkt 21A.120B:

„21A.120B Kasutamissobivuse andmete kättesaadavus

Kasutamissobivuse andmeid mõjutava muudatuse korral teeb täiendava tüübisertifikaadi omanik kättesaadavaks:

- a) muudetud õhusõiduki kõigile teadaolevatele Euroopa Liidu käitajatele vähemalt ühe komplekti kasutamissobivuse andmete muudatustest, mis on koostatud vastavalt kohaldatavale kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alusele, enne kui koolitusorganisatsioon või Euroopa Liidu käitaja hakkab kasutamissobivuse andmeid kasutama, ja
- b) muudetud õhusõiduki kõigile teadaolevatele Euroopa Liidu käitajatele mis tahes muud kasutamissobivuse andmete muudatused ja
- c) taotluse korral eespool alapunktide a ja b muudatuste asjakohased osad:
 1. pädevale asutusele, mis vastutab mõjutatud kasutamissobivuse andmete komplekti ühe või mitme elemendi vastavuse kontrollimise eest, ja
 2. igale isikule, kes peab järgima selle kasutamissobivuse andmete komplekti ühte või mitut elementi.”

34. Punktis 21A.239 asendatakse punkti a alapunkt 1 järgmisega:

„1. Tagada, et toodete, osade ja seadmete konstruktsioon või konstruktsiooni muudatused vastavad kohaldatavale tüübisertifitseerimise alusele, kohaldatavale kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitseõuetele ning”

35. Punktis 21A.245 asendatakse punktid a ja b järgmisega:

- „a) on kõikide tehniliste osakondade personal piisavalt suur ja küllaldase kogemusega ning töötajatele on antud asjakohased volitused neile pandud kohustuste täitmiseks ja et need volitused, samuti tööruumid, rajatised ja seadmestik võimaldavad personalil saavutada toote lennukõlblikkuse, kasutamissobivuse ja keskkonnakaitsega seotud eesmärged;
- b) osakondadevaheline ja osakonnasisene lennukõlblikkuse, kasutamissobivuse ja keskkonnakaitsega seotud tegevus on täielikult ja tõhusalt kooskõlastatud.”

36. Punkt 21A.247 asendatakse järgmisega:

„21A.247 Kvaliteedi tagamise süsteemi muudatused

Pärast projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi väljaandmist peab kõik kvaliteedi tagamise süsteemi muudatused, mis on olulised toote nõuetele vastavuse näitamise või lennukõlblikkuse, kasutamissobivuse ja keskkonnakaitse seisukohast, heaks kiitma amet. Heakskiidutaotlus esitatakse kirjalikult ametile ja projekteerimisorganisatsioon näitab ametile, esitades talle enne muudatuse rakendamist käsiraamatus kavandatavad muudatused, et ta vastab käesoleva alajao nõuetele ka pärast muudatuste rakendamist.”

37. Punkt 21A.251 asendatakse järgmisega:

„21A.251 Sertifikaadi tingimused

Sertifikaadi tingimustes määratletakse projekteerimistöde liik, nende toodete, osade ja seadmete kategooriad, mille kohta projekteerimisorganisatsioonil on projekteerimisorganisatsiooni sertifikaat, ning ülesanded, mille täitmiseks seoses lennukõlblikkuse, kasutamissobivuse ning müra, kütuse väljalaskele lennul ja heitgaaside näitajatega on organisatsioonil sertifikaat. Projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi puhul, mis hõlmab abijõuseadme (APU) tüübisertifikaati või ETSO luba, sisaldavad sertifikaadi tingimused lisaks toodete või abijõuseadmete loetelu. Tingimused antakse välja projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi osana.”

38. Punktis 21A.263 asendatakse punkt c järgmisega:

„c) Projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanikul on sertifikaadi tingimuste ja kvaliteedi tagamise süsteemi asjakohaste menetluste kohaselt õigus:

1. liigitada tüübisertifikaadi muudatusi ja remonditöid olulisteks ja väheolulisteks;
2. heaks kiita tüübisertifikaadi väheolulised muudatused ja remonditööd.”

39. Lisatakse punkt 21B.70:

„21B.70 Tüübisertifikaatide muudatuste heakskiit

Tüübisertifikaadi muudatuse heakskiit sisaldab kasutamissobivuse andmete muudatuste heakskiitu. Amet kasutab kasutamissobivuse andmete muudatuste haldamiseks siiski eraldi liigitamis- ja heakskiitmisprotsessi.”